

Spøgelsesfaget, der går igen

Af: Johan Jacobsen

"Danseprogram og performance", "Fra computerspil til kritisk kunst", "Dødsuret og sundhedsforsikring".

Fakta

Titel

Teknologiforståelse i et scenariedidaktisk perspektiv

Forfatter

Simon Skov Fougts, Morten Raahauge Philipps

Pris

350

Sider

352

Forlag

Hans Reitzels Forlag

"Bogen henvender sig til læreruddannelsens undervisning i teknologiforståelse og til lærere, som underviser i fagfeltet i skolen. Bogens formål er at klargøre begreber, inspirere undervisningen fagligt og give forslag til dens gennemførelse". Sådan omtrent præsenterer bogen sig selv, og sikke en mundfuld.

Dels er det en omfattende bog - knap 360 sider, som jo bliver til adskilligt flere grundet de mange link, som bogen naturligvis indeholder.

Dels er det en modig bog med en ny smag. Jeg tænker her især på de omfattende eksempler, der breder fagfeltets mulige undervisningsindhold noget mere ud, end de fleste af os almindeligvis tænker. Samtidig er eksemplerne en god forklaring på brug af ordet fagfelt frem for fag eller emne. Teknologiforståelse er nemlig ikke et fag eller emne, som vi ellers kender dem fra skolen. Teknologiforståelse er langt mere omfattende, fordi den digitalisering, som er årsagen til fagfeltet, breder sig ud over alle menneskelige aktiviteter.

Nå ja - teknologiforståelse er jo slet ikke noget i skolen endnu. Et lille bitte forsøgsfag. Bogen kan i det lys ses som en debatbog med to sider. En faglig indholdsmæssigt og en fagdidaktisk.

Den faglige side rummer tre scenarier og en indledende case. Gennemført undervisning, hvor en 6. klasse har arbejdet med, hvordan informationsteknologi kan indgå i plejen af mennesker med demens. Casen bruges til at forklare flere begreber, herunder scenariedidaktik, som næppe er et aktivt begreb hos de fleste lærere. Det kan imidlertid godt have været aktivt hvad dele af deres undervisning angår, og nu har vi så et ord for det.

De tre scenarier, rettet mod henholdsvis indskoling, mellemtrinnet og udskoling, er teoretiske og efter min vurdering i overkanten rent fagligt. Men de er fremragende og anderledes inspirationsmateriale. Overskrifterne er "Danseprogram og performance", "Fra computerspil til kritisk kunst" og "Dødsuret og sundhedsforsikring".

Scenarierne bruges også til temmelig detaljeret at skitsere planlægningen og brug af designprocesmodellen, som har sit helt eget 25 sider lange kapitel i bogen. Modellen er, ligesom "scenariedidaktik", næppe blandt de aktive begreber hos de fleste lærere. Det bliver den måske, for "digital design og designprocesser" er et af fagfeltets fire kompetenceområder. Designprocesmodellen er altså i sig selv undervisningsindhold i teknologiforståelse, selvom det nok er metaindhold sammenlignet med de nævnte scenarier.

Det er ikke en bog, man skal sætte sig hen og læse alene. Sådan er den heller ikke tænkt. Bogen rummer mange rammer med arbejdsspørgsmål, som indikerer, at man skal være nogle stykker om at hjælpes ad med at tygge indholdet. Det indebærer, at gruppen, man læser sammen med, faktisk også gennemfører et eller to, måske alle tre, teoretiske scenarier. Det svarer langt fra til at gennemføre det i en klasse, men det giver en række nyttige og nødvendige erfaringer. I hvert fald hvis man har til hensigt at gennemføre noget tilsvarende i en klasse, og hvorfor skulle man ellers læse bogen?

På side 223 står: "Der er naturligvis grænser for, hvor meget man kan forlange af elevernes fagsprog og abstraktionsevne" – og uden at rødme vil jeg tilføje: "Det er der så sandelig også for, hvad man kan forlange af lærernes". Det kan illustreres med et citat fra side 69 om formålet med digital myndiggørelse: "Digital myndiggørelse handler altså om at udvikle bevidsthed om digitale artefakters indlejrede intentionalitet og deres affordanser eller multistabiliteter". Hvabehar? Faktisk er digital myndiggørelse en kompetence, som vi alle burde tilegne os, inden vi bliver totalt digitalt umyndiggjorte.

Hvis man er lærer i gang med teknologiforståelse eller lærerstuderende på vej ind i det – på et læreruddannelsessted, hvor det ellers lader sig gøre – er der masser af krudt at hente i denne bog. Hvis du underviser på læreruddannelsen og nu overvejer at sætte bogen på pensum, kan du bestille et gratis trykt pensumeksemplar hos forlaget. Bogen fås også som i-bog. En i-bog læser man på en skærm, og det giver jo nogle læsemuligheder, som måske er praktiske i denne sammenhæng.

Hvis man – som jeg - har tendens til at blive småirriteret og ukoncentreret, når en bog indeholder mange nye ord og begreber, så vil det være helt afstressende at se samtalen mellem de to forfattere og forlagsredaktøren, også på forlagets hjemmeside. De er fra planeten Jorden.

I disse sidste 10-12 linjer står der ikke noget om teknologiforståelse; men der er nok muligt stof til et par didaktiske scenarier.

[Se forlagets interview med bogens forfattere her](#)

Kompagnistræde 34, 1208 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk